

HÖGSTA DOMSTOLENS BESLUT

Mål nr

meddelat i Stockholm den 12 november 2001

Ö 1245-01

KLAGANDE

American Pacific Corporation, 3770 Howard Hughes Parkway, Suite 300,
Las Vegas, NEVADA 89109, USA

Ombud: advokaten Magnus Dahlén, Box 11235, 404 25 GÖTEBORG

MOTPARTER

1. Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs, 556172-1407, Box 156,
246 22 LÖDDEKÖPINGE

2. Jan Andersson, 441104-4136, Möllegatan 22, 244 02 FURULUND

Ombud för 1-2: advokaterna Magnus Nedström och Johan Sigeman,
Stortorget 8, 211 34 MALMÖ

SAKEN

Ersättning för kostnader i ärende om verkställighet av utländsk skiljedom

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Svea hovrätt, avd. 1, beslut den 21 mars 2001 i mål Ö 4859-00

Hovrättens beslut

se Bilaga

HÖGSTA DOMSTOLENS AVGÖRANDE

Med ändring av hovrättens beslut förpliktas Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs och Jan Andersson att solidariskt ersätta American Pacific Corporation för kostnader i hovrätten med tvåhundra-trettontusentvåhundra-tjugotre (213.223) kr, varav 174.375 kr avser ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 mars 2001 till dess betalning sker.

Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs och Jan Andersson förpliktas att solidariskt ersätta American Pacific Corporation för kostnader i Högsta domstolen med fjortontusenfyrahundra (14.400) kr, avseende ombudsarvode, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för Högsta domstolens beslut till dess betalning sker.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

American Pacific Corporation har yrkat ersättning för kostnader i hovrätten med i första hand där yrkat belopp och i andra hand 150.000 kr avseende ombudsarvode jämte ränta enligt 6 § räntelagen från den 21 mars 2001 till dess betalning sker.

Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs och Jan Andersson har bestritt ändring.

American Pacific Corporation har yrkat ersättning för kostnader i Högsta domstolen.

SKÄL

Högsta domstolen har i beslut den 5 juni 2001 avslagit överklagande av Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs och Jan Andersson, i följd varav hovrättens beslut angående verkställighet skall stå fast.

Reglerna om erkännande och verkställighet av utländsk skiljedom m.m. (52-60 §§ lagen om skiljeförfarande) innehåller inte någon bestämmelse om möjlighet för part att få ersättning av motparten för kostnader i ärende hos Svea hovrätt om verkställighet av utländsk skiljedom. Frågan är inte heller reglerad i annan lagstiftning angående verkställighetsförklaring av Svea hovrätt. Någon bestämd praxis har inte utvecklats.

Reglerna i 18 kap. rättegångsbalken är direkt tillämpliga endast på kostnader i tvistemål. Enligt 32 § lagen (1996:242) om domstolsärenden får domstolen i ett ärende där enskilda är motparter till varandra med tillämpning av 18 kap. rättegångsbalken förplikta den ena parten att ersätta den andra parten för dennes kostnader i ärendet. Ärendelagen är emellertid enligt 1 § inte tillämplig på ärenden som tas upp av hovrätt som första instans.

Vad nu anförts hindrar inte att reglerna i 18 kap. rättegångsbalken under vissa förutsättningar kan tillämpas även i ärenden som inte handläggs enligt ärendelagen (jfr NJA 1994 s. 33 och s. 749 samt i förstnämnda rättsfall gjorda hänvisningar till tidigare rättsfall).

En ansökan om verkställighetsförklaring hos Svea hovrätt föregås av en tvist mellan parterna som resulterar i ett avgörande som den förlorande

parten underlåtit att fullgöra. När en ansökan om verkställighetsförklaring görs och motparten bereds tillfälle att yttra sig får mot denna bakgrund anses uppkomma ett sådant partsförhållande att bestämmelserna i 18 kap. rättegångsbalken bör tillämpas

I förevarande fall har American Pacific Corporation i Högsta domstolen som grund för sitt andrahandsyrkande preciserat hur stor del av kostnaderna i hovrätten som är direkt hänförlig till själva ansökningen respektive skriftväxlingen i hovrätten. Motparterna bör emellertid förpliktas att utge ersättning med hela det av American Pacific Corporation yrkade beloppet.

Vid denna utgång skall American Pacific Corporation även erhålla ersättning för kostnader i Högsta domstolen.

Torbjörn Gregow Lars K Beckman *[Signature]*

Ingegerd Westlander *[Signature]*

[Signature]

I avgörandet har deltagit: justitieråden Gregow, Lars K Beckman (referent), Svensson, Westlander och Pripp
Föredragande revisionssekreterare: Wollsen

SVEA HOVRÄTT
Avd. 01

BESLUT
2001-03-21

Stockholm

ab 45
SÖ 22
Mål nr Ö 4859-00

SÖKANDE

American Pacific Corporation,
3770 Howard Hughes Parkway, Suite 300,
Las Vegas, Nevada 89109, USA

Ombud

Advokaten Magnus Dahlén, Box 2252, 403 14 GÖTEBORG

MOTPARTER

1. Sydsvensk Produktutveckling AB i konkurs, 556172-1407,
Box 156, 246 22 LÖDDEKÖPING

2. Jan Andersson, 441104-4136, Möllegatan 22, 244 02 FURULUND

Ombud

Advokaterna Magnus Nedström och Johan Sigeman,
Stortorget 8, 211 34 MALMÖ

SAKEN

Verkställighet av utländsk skiljedom

HOVRÄTTENS BESLUT

1. Hovrätten förordnar, med tillämpning av 53 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande, att en mellan American Pacific Corporation och å andra sidan Sydsvensk Produktutveckling AB och Jan Andersson i Las Vegas, Nevada, USA meddelad skiljedom, Partial Award den 22 juli 1999 och Final Award den 19 juni 2000, i mål nr 81.153.002696, bilaga A och B, är verkställbar i Sverige som svensk domstols lagakraftäggande dom, om inte Högsta domstolen efter överklagande av hovrättens beslut förordnar annat.

2. American Pacific Corporations yrkande om ersättning för kostnader lämnas utan bifall.

BAKGRUND

Genom en i Nevada, USA, den 22 juli 1999 meddelad Partial Award (delskiljedom) och den 19 juni 2000 meddelad Final Award ålades Sydsvensk Produktutveckling AB (SPU) och Jan Andersson bl.a. att betala American Pacific Corporation (AMPAC) visst skadestånd och kostnader i skiljeförfarandet.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

AMPAC har yrkat att hovrätten skall bevilja verkställighet av meddelad skiljedom - Final Award meddelad den 19 juni 2000 och Partial Award meddelad den 22 juli 1999 i mål nr 81.153.002696 - mellan AMPAC och, å den andra sidan SPU och Jan Andersson

SPU och Jan Andersson har motsatt sig ansökan och yrkat att hovrätten skall vägra verkställighet .

Parterna har yrkat ersättning för kostnader i hovrätten.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

SPU och Jan Andersson har till stöd för sitt yrkande att verkställighet skall vägras åberopat följande omständigheter. Allmän domstol i delstaten Utah, USA har, innan skiljeförfarandet inleddes, på talan av AMPAC meddelat en dom mot SPU och Jan Andersson. Domen har utgjort rättegångshinder i form av res judicata för skiljeförfarandet i USA. Skiljedomen är därför ogiltig. Hinder mot verkställighet föreligger även genom att skiljemännen har överskridit sitt uppdrag, dels genom att i ett sammanhang döma över tre avtal, trots att ett av dem saknade skiljeklausul och trots att samtycke inte hade lämnats, dels genom att döma över en produkt, Halotron 2, som inte existerade vid tidpunkten för avtalen och som inte omfattas av något skiljeavtal mellan parterna. - SPU och Jan Andersson har dock godtagit att avgörandet i den

parterna. - SPU och Jan Andersson har dock godtagit att avgörandet i den slutliga skiljedomen grundats på enbart ett av tre i skiljeförfarandet aktuella avtal – Assignment Agreement - och att detta avtal innehåller skiljeklausul. De har även åberopat viss skriftlig och muntlig bevisning.

AMPAC har genmält i huvudsak följande. Skiljedomstolen har prövat invändningen om res judicata. Den i Utah, USA meddelade domen saknar rättskraft i Sverige eftersom den inte går att verkställa här. En av AMPAC i Sverige väckt talan mot motparterna avvisades efter att dessa gjort invändning om rättegångshinder. När det gäller frågan om skiljedomstolen överskridit sitt uppdrag ogillade domstolen samtliga yrkanden som inte grundades på Assignment Agreement. Det bestrids att Halotron 2 inte existerade vid tidpunkten för avtalen eller att denna produkt inte ingick i överlåtelsen. Frågan om domstolen tolkat definitionerna i parternas avtal på ett felaktigt sätt eller missförstått karaktären av de omtvistade produkterna är en fråga av materiell karaktär, som inte kan överklagas.

AMPAC har till stöd för yrkandet om ersättning för kostnader anfört att rättegångsbalkens eller ärendelagens regler om fördelning av rättegångskostnaderna bör vara analogt tillämpliga bl.a. genom den handläggning som förekommit i hovrätten och de invändningar som gjorts från motparternas sida. AMPAC har även åberopat artikel 6 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och anfört att det skulle strida mot den artikeln att förvägra en part ersättning för kostnader, när ett exekvaturförfarande går utöver det renodlade ansökningsförfarandet.

HOVRÄTTENS SKÄL

Enligt 53 § lagen (1999:116) om skiljeförfarande erkänns och verkställs i Sverige en utländsk skiljedom som grundar sig på ett skiljeavtal, om inte annat följer av 54-60 §§ samma lag.

Utgångspunkten är således att en utländsk skiljedom gäller här i riket. Den invändning om res judicata som gjorts här har även framställts i skiljeförfarande och behandlats av skiljenämnden, som fann sig behörig att handlägga tvisten. Det har inte påståtts att skiljedomen inte blivit bindande för parterna eller undanröjts. Invändningen utgör därför inte hinder mot verkställighet.

Vad SPU och Jan Andersson i övrigt åberopat till stöd för sitt bestridande av ansökan om verkställighet hänför sig till 54 § 3 i lagen om skiljeförfarande. Enligt bestämmelsen skall verkställighet inte beviljas om den part mot vilken skiljedomen åberopas visar att skiljedomen innehåller beslut i en fråga som faller utanför skiljeavtalet.

Det är ostridigt att skiljedomstolens slutliga avgörande grundas på Assignment Agreement, som innehåller en skiljeklausul. SPU och Jan Anderssons invändning att produkten Halotron 2 inte ingick i Assignment Agreement kan bedömas först efter en tolkning av avtalet. En sådan bedömning är att hänföra till frågor om domens materiella innehåll, som inte kan komma under hovrättens prövning. Den muntliga och den skriftliga bevisningen, som åberopas i syfte att styrka att skiljemännen gjort en oriktig tolkning av avtalet, saknar därför betydelse för frågan om ansökan om verkställighet skall bifallas eller inte, d.v.s. för den fråga som hovrätten har att pröva i målet.

Det som SPU och Jan Andersson i övrigt anfört i denna del visar inte att skiljemännen överskridit sitt uppdrag. Inte heller i övrigt föreligger hinder mot verkställighet.

På grund av det anförda skall AMPACs ansökan om verkställighet av skiljedomen bifallas.

I frågan om fördelning av kostnader i exekvaturförfarandet gör hovrätten följande bedömning.

Lagstiftaren har eftersträvat att reglerna om verkställighet av utländsk skiljedom i sak skall överensstämma med New York-konventionen. Regler om fördelning av kostnader saknas och har inte varit föremål för särskild behandling i samband med tillkomsten av den nya lagen om skiljeförande. Intë heller finns det något stöd för att tillämpa rättegångsbalkens eller ärendelagens regler analogt på förfarandet. Det kan inte anses strida mot artikel 6 i Europakonventionen, som skall garantera en part rätt till en rättvis rättegång, att inte ålägga en part att betala en motparts kostnader. AMPAC:s kostnadsyrkande kan därför inte bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga C

Överklagande senast 2001-04-18

Bestyrks i tjänsten
CMB St am

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Bengt Sjögren samt hovrättsråden Rose Thorsén, referent, och Karl Matz. Beslutet är enhälligt.

SVEA HOVRÄTT

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Bilaga C

Den som vill överklaga hovrättens avgörande skall göra detta genom att skriva till Högsta domstolen.

Skrivelsen skall dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Överklagandet skall innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag och nummer för avgörandet),
3. den ändring i avgörandet som klaganden yrkar,
4. varför klaganden anser att avgörandet skall ändras,
5. de bevis som klaganden åberopar och vad han vill styrka med varje bevis.